

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/2022-2022/2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Etnobotanika
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych, Instytut Biologii i Biotechnologii
Kierunek studiów	Biologia
Poziom studiów	II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I; semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr hab. Łukasz Łuczaj, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Łukasz Łuczaj, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	20			28					4

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

WYKŁAD – EGZAMIN

ĆWICZENIA – ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowe wiadomości i umiejętności zdobyte na zasadzie doświadczenia i wiedzy ogólnej w zakresie biologii

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z historią etnobiologii jako nauki na temat relacji między społecznościami ludzkimi i światem roślin, światem zwierząt i minerałów
C ₂	Nabycie przez studenta wiedzy na temat metod jakościowych i ilościowych używanych w badaniach etnobiologicznych
C ₃	Zapoznanie studentów z tematem etyki w badaniach etnobiologicznych
C ₄	Opanowanie przez studenta planowania i przeprowadzania wywiadów etnobiologicznych, tworzenia kwestionariuszy i dokumentacji zielnikowej jak także prowadzenia obserwacji uczestniczącej
C ₅	Nabycie przez studenta doświadczenia w analizowaniu zgromadzonego materiału
C ₆	Zapoznanie studentów z zagadnieniami etnobotaniki medycznej wśród społeczności tubylczych oraz mniejszości etnicznych/narodowych zamieszkujących obszary tropikalne, subtropikalne i umiarkowane globu
C ₇	Zapoznanie studentów z wybranymi aspektami etnobiologii - etnozologia, etnoelokologia, etnomykologia

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu)	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna najważniejsze tradycyjne oraz współczesne nurty w etnobiologii, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania.	K_W01
EK_02	Student zna przykłady związków występujących pomiędzy wybranymi grupami etnicznymi a ich rodzimymi roślinami i zwierzętami.	K_W03
EK_03	Student potrafi zdefiniować zasady etyki w badaniach etnobiologicznych, wie jakie są metody stosowane w badaniach etnobiologicznych.	K_U04
EK_04	Student umie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować treści z zakresu etnobiologii, wykorzystując różne źródła informacji (w języku rodzimym i obcym) oraz nowoczesnych technologii (ICT).	K_U07, K_U08
EK_05	Student potrafi tworzyć kolekcję roślin, opracowywać kwestionariusze i ankiety etnobiologiczne.	K_U04

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

Historia i rozwój etnobiologii a w jej zakresie etnobotaniki

Etnobiologia jako nauka na temat relacji między społecznościami ludzkimi i światem roślin światem zwierząt i minerałów/ podstawowe definicje i terminologia.

Omówienie zagadnień etycznych w badaniach etnobotanicznych (historia, prawo i polityka międzynarodowa, współczesne zagadnienia).

Metody jakościowe i ilościowe używane w badaniach etnobiologicznych.

Omówienie tradycyjnego procesu zdobywania wiedzy i dokumentowania wiedzy i prakty etnobiologicznych/ Metodologia etnobiologicznych badań terenowych/ pokaz filmowy/ przykłady rejestrujące sposoby pozyskiwania wiedzy na różnych kontynentach.

Ochrona i zachowanie tradycyjnej wiedzy - Inicjatywy międzynarodowe w zakresie zachowania różnorodności biologicznej i kulturowej.

Badania związków pomiędzy poszczególnymi grupami etnicznymi a ich rodzimymi roślinami i zwierzętami – wybrane przykłady z badań własnych.

Etnobotanika medyczna

Dokumentowanie wiedzy o roślinach leczniczych.

Kryteria klasyfikacji roślin leczniczych.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

Wykorzystywanie różnych źródeł w poszukiwaniu treści z zakresu etnobiologii dokumentujących wiedzę (repozytoria, kwerendy, bazy danych, archiwa) – zajęcia w sali komputerowej – karty pracy

Projekt badań etnobiologicznych/ praca w grupach

Zajęcia w terenie

3.4 Metody dydaktyczne

Wykłady w formie prezentacji multimedialnej, filmy

Ćwiczenia – praca w grupach, dyskusja, spacer po okolicach kampusu, projekt badawczy

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 - EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, EGZAMIN USTNY	W
EK_03 - EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, karty pracy, projekt	Ćw.

4.2 WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Wykłady – zaliczenie na podstawie obecności i udziału w dyskusji, aktywne uczestnictwo (egzamin ustny)
Ćwiczenia - zaliczenie na podstawie obecności i oceny z projektu, ocena z kart pracy
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	48
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach , egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta – przygotowanie do dyskusji, analiza literatury przedmiotu, przygotowanie do wykonania projektu (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	42
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAOWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Kujawska, M., Łuczaj, Ł., Sosnowska, J., & Klepacki, P. (2016). Rośliny w wierzeniach i zwyczajach ludowych: słownik Adama Fischera. Wrocław: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze.
- Martin, G. J. (1995). Ethnobotany: a methods manual. Earthscan.
- Anderson, E. N., Pearsall, D., Hunn, E., & Turner, N. (Eds.). (2012). Ethnobiology. John Wiley & Sons.
- Cunningham, A. B. (2001). Applied ethnobotany: people, wild plant use and conservation. Earthscan.
- Alexiades, M. N., Sheldon, J. W., & Miguel, N. A. (1996). Selected guidelines for ethnobotanical research: a field manual.
- Paluch, A. (1989). Zerwij ziele z dziewięciu miedz. Ziółolecznictwo ludowe w Polsce w XIX i na początku XX wieku. Międzynarodowe Towarzystwo Etnobiologii (2006). Międzynarodowy Kodeks Etyki Biologicznej Ethnobiology (z dodatkami z 2008 r.). <http://ethnobiology.net/code-ofethics/>

Literatura uzupełniająca: materiały ogólnodostępne:

- Czasopismo Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine
<https://ethnobiomed.biomedcentral.com/articles>
- Czasopismo Etnobiologia Polska
<http://www.etnobiologia.com/>
- Ethnobotany Research and Applications
<http://journals.sfu.ca/era/index.php/era/issue/archive>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej